

VEDTÆGT

for

Villerslev kirkegård, Sydthy provsti

Thisted kommune, Aalborg stift

A. KIRKEGÅRDENS BESTYRELSESFORHOLD

§ 1

Kirkegården ejes af Villerslev kirke og bestyres af Visby-Villerslev menighedsråd.

§ 2

Kirkegårdens daglige drift varetages af den ved kirken ansatte graver/kirkegårdsleder under ansvar overfor menighedsrådet (kirkegårdsudvalget) i overensstemmelse med Regulativ for graver/kirkegårdslederstillingen og bestemmelserne i nærværende vedtægt.

Tilsyn med kirkegårdens drift påhviler kirkeværgen i overensstemmelse med reglerne herfor i Vedtægt for kirkeværgen.

Klager vedrørende kirkegårdens drift rettes til menighedsrådet.

§ 3

De to eksemplarer af den af Kirkeministeriet godkendte kirkegårdsprotokol føres af henholdsvis graveren/kirkegårdslederen og kirkeværgen i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler herom.

Kirkegårdsprotokollen kan også føres på EDB i et af Kirkeministeriet godkendt system.

De to eksemplarer af det af provstiudvalget godkendte kirkegårdskort opbevares af henholdsvis graveren /kirkegårdslederen og kirkeværgen.

Mindst en gang årlig skal gravene på kirkegården sammenholdes med begge eksemplarer af kort og protokoller, og eventuelle uoverensstemmelser berigtiges, notat herom skal tilføres kirkegårdsprotokollen, ligesom såvel kort som protokoller skal forevises ved syn på kirkegården.

B. GRAVSTEDER

§ 4

Den bestående kirkelige tradition med kistens anbringelse i retningen øst-vest samt at kvinden begravnes ved mandens højre side skal så vidt muligt opretholdes.

ERHVERVELSE OG FORNYELSE AF BRUGSRET

§ 5

Henvendelse om erhvervelse af brugsret til gravsteder (gravstedsret) samt om nedsættelse af kister eller askeurner i såvel nye som bestående gravsteder sker til kirkeværgen /graveren /kirkegårdslederen.

§ 6

For ethvert gravsted udfærdiger kirkeværgen /graveren /kirkegårdslederen et gravstedsbrev i forbindelse med udlægelse af gravstedet til begravelse eller urnenedsættelse.

Ved senere begravelser eller urnenedsættelser i gravstedet bliver gravstedsbrevet fornyet.

§ 7

Ønske om erhvervelse af brugsretten skal imødekommes til begravelse af en person som:

1. ved sin død havde bopæl i sognet,
2. har ægtefælle, forældre eller børn begravet på kirkegården,
3. på særlig måde har været knyttet til sognet.

Uanset om der i øvrigt i medfør af bestemmelserne i nærværende vedtægts afsnit D skal erlægges betaling for erhvervelse af brugsret, skal der altid være adgang til at erhverve sådan ret uden vederlag til begravelse af ubemidlede, som opfylder betingelserne under pkt. 1. - 3.

Der kan tillige erhverves brugsret til begravelse af andre mod, at der herfor erlægges betaling i overensstemmelse med reglerne i afsnit D.

Når der udlægges gravplads til en gift person, skal der på begæring samtidig udlægges gravplads til den efterlevende ægtefælle umiddelbart ved siden af, og den efterlevende ægtefælle bevarer retten til at blive begravet her, uanset hvor han eller hun ved sin død har bopæl.

Gravsteder kan ikke udlægges med mere end 4 gravpladser. Ønskes større gravsteder udlagt, kan dette alene ske med menighedsrådets godkendelse.

Ønske om fornyelse af brugsretten efter brugsperiodens udløb skal imødekommes, med mindre godkendt reguleringsplan for kirkegården er til hinder for det.

Ønske om erhvervelse eller fornyelse af brugsretten for et åremål, som overstiger fredningsperioden, kan dog kun ske med menighedsrådets godkendelse, som eventuelt vil kunne meddeles på betingelse af, at gravstedets vedligeholdelse sikres ved indbetaling til kirkens midler af et kapitalbeløb, hvis størrelse skal godkendes af Provstiudvalget eller fremgå af nærværende vedtægts afsnit D.

Erhvervelse af brugsret for åremål, der overstiger fredningsperioden (jf. § 20 og § 24), kan kun ske i forbindelse med begravelse i kister/urner af svært forgængeligt materiale (f.eks. egetræskister).

Erhvervelse eller fornyelse af brugsret på én gang for et åremål, som overstiger det dobbelte af fredningsperioden kan kun ske med Provstiudvalgets godkendelse, som eventuelt vil kunne meddeles på vilkår, at gravstedets vedligeholdelse sikres ved indbetaling til kirkens midler af et kapitalbeløb, jf. § 35. Den maksimale længde for en brugsretsperiode er 60 år.

Erhvervelse af gravsteder til senere brug (reservation), se § 39.

§ 8

Ved begravelse eller urnenedsættelse i et bestående gravsted skal brugsretten forlænges ved betaling for det tidsrum, fredningstiden overstiger den løbende brugsperiode.

§ 9

Den periode, for hvilken brugsretten til et gravsted er erhvervet eller fornyet, regnes fra den efter erhvervelsen eller fornyelsen førstkommande 1. januar.

§ 10

Brugsretten til et gravsted kan kun overdrages til en ny brugsretsindehaver på følgende måder:

1. Ved arv efter brugsretindehaverens død.
2. Ved overdragelse med den tidligere brugsretsindehavers skriftlige accept.
3. Med menighedsrådets godkendelse.

§ 11

Hvis brugsretten ønskes fornyet, må indehaveren af denne rette henvendelse til kirkeværgen/ graveren /kirkegårdslederen herom i rimelig tid, før den løbende brugsperiodes ophør.

Sker sådan henvendelse ikke, sender kirkeværgen/ graveren /kirkegårdslederen ved anbefalet brev den pågældende en påmindelse om fornyelsen, og medfører dette ikke fremsættelse af ønske om fornyelse af brugsretten, hjemfalder gravstedet, og hvad der findes derpå, til kirkegården.

Indehaveren af brugsretten kan dog inden 8 uger efter brugsrettens udløb fjerne planter m.m. samt gravminder, når eventuelle fundamenter samtidig fjernes, og gravstedet afleveres i planeret stand.

Indehaveren af brugsretten skal orienteres herom ved den foran omhandlede påmindelse.

NEDLÆGGELSE OG REGULERING

§ 12

Erhvervelse eller fornyelse af brugsretten til et gravsted for en periode, som overstiger fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse, kan ikke hindre kirkegårdens eventuelle nedlæggelse.

§ 13

Imod ønske fra indehaveren af brugsretten kan hel eller delvis nedlæggelse af gravsteder eller ændring i bestående gravstedsanlæg i øvrigt kun ske efter udløbet af fredningstiden fra den senest stedfundne begravelse eller urnenedsættelse, og kun som et led i en godkendt regulering af kirkegården.

Enhver regulering af kirkegården skal forberedes og tilrettelægges således, at der tages vidtgående hensyn til de eksisterende skønhedsværdier.

GRAVSTEDERNES INDHEGNING

§ 14

A) Hække om gravsteder udføres af kirkegården for brugsretsindehaverens regning, i forbindelse med anlæg af gravsted eller fornyelse af brugsret.

B) Alle hække om gravsteder plantes, klippes og vedligeholdes ved kirkegårdens foranstaltning.

Hækkene er kirkegårdens ejendom, de plantes, klippes og vedligeholdes ved kirkegårdens foranstaltning.

Indhegning af gravsteder må i overensstemmelse med den stedlige tradition kun ske med: Thuja eller kantsten af granit.

Gravstedsindhegninger af træ- eller jerngitterværk, murværk, stensætning eller lignende skal holdes sømmeligt ved lige på foranstaltning af indehaveren af brugsretten.

Støbning af fundamenter må kun ske med menighedsrådets godkendelse. Godkendelse vil være på betingelse af forudbetaling for fundamentets fjernelse ved gravstedets udløb.

Gravgitre og lignende, som på grund af manglende vedligeholdelse virker skæmmende på kirkegården, kan efter menighedsrådets beslutning og efter Provstiudvalgets forudgående godkendelse forlanges fjernet.

Ved et af Provstiudvalget stadfæstet tillæg til nærværende vedtægt kan der fastsættes særlige regler for indhegningen af gravsteder på enkelte afsnit af kirkegården.

BEPLANTNING

§ 15

Der må ikke på gravstederne foretages plantning af vækster, som på grund af deres højde og udbredelse kan forudses at blive til ulempe for andre gravsteder.

Gravsteder må heller ikke anlægges, så de mispylder det pågældende gravsted og afdelingens helhed.

Hvis bestående beplantninger på gravstederne ved deres højde eller udbredelse skønnes at være til ulempe for andre gravsteder, kan menighedsrådet efter Provstiudvalgets forudgående godkendelse forlange dem beskåret eller fjernet, for brugsretsindehaverens regning.

Bestående beplantninger, herunder træer, som er af skønhedsværdi for kirkegården som helhed, må ikke uden Provstiudvalgets forudgående godkendelse beskæres eller fjernes, uanset hvor på kirkegårdsarealet de står.

Ved et af Provstiudvalget stadfæstet tillæg til nærværende vedtægt kan der fastsættes særlige regler for beplantning på enkelte afsnit af kirkegården.

GRAVMINDER

§ 16

Gravminders opstilling må indordnes under den lokale tradition, hvis en sådan findes, f.eks. en ensartet vendt opstilling med gravmindernes forside mod øst.

Gravmindernes form bør være enkel, særlig dispensation kan dog gives hvor kunstnerisk medvirken er anvendt.

Menighedsrådet påser, at gravminder, som ved deres størrelse eller form vil virke skæmmende for kirken eller kirkegården, eller hvis indskrift og udstyr må anses for upassende, ikke anbringes. Er sådanne gravminder alligevel blevet anbragt, kan de af menighedsrådet med provstiudvalgets godkendelse forlanges fjernet. Provstiudvalgets afgørelse herom kan indankes for Stiftsøvrigheden.

Fundament til gravminder skal udfærdiges så forsvarligt, at der ikke kan opstå fare ved at gravsætte i tilstødende gravsteder. Støbte fundamenter må kun udføres med menighedsrådets godkendelse, jf. § 14.

Menighedsrådet og Provstiudvalget skal påse, at gravsten eller mindesmærker ikke fjernes fra kirkegården, hvis de enten kan tjene til kirkegårdens prydelser eller til at bevare mindet om fortjente mænd og kvinder, eller hvis de af andre grunde, f.eks. historiske eller kulturhistoriske, findes bevaringsværdige. Indehaveren af brugsretten til gravstedet kan dog altid forlange gravminder, planter m.m. udleveret. Der henvises i denne forbindelse til vedtægtens § 11, stk. 3.

Hvor indehaveren af brugretten til gravstedet ikke har gjort krav på udlevering af et sådant gravminde, men hvor gravmindets flytning er fornøden, skal det anbringes på et andet passende sted på kirkegården.

På menighedsrådets begæring er indehaverne af brugsret til gravsteder pligtige af afhjælpe indtrufne beskadigelser på gravminder.

Bænke må kun opstilles på gravstederne med menighedsrådets samtykke.

Gravminder, der ved provstesyn er erklæret bevaringsværdige, forbliver på gravstedet eller hensættes på en dertil indrettet plads på kirkegården. Ikke bevaringsværdige gravminder, der fjernes fra gravene, kan efter menighedsrådets afgørelse i et vist tidsrum hensættes på pladsen. Menighedsrådet udarbejder en vedtægt for pladsens anvendelse, som indeholder tre punkter: 1. Hvor mange gravminder må der placeres på pladsen. 2. Hvor mange år kan et gravminde højst stå på pladsen. 3. Hvem har ansvaret for at fjerne gamle gravminder. Denne vedtægt skal godkendes af provstiudvalget.

GRAVSTEDERNES VEDLIGEHOLDELSE

§ 17

Indehaveren af brugsretten til et gravsted har pligt til at drage omsorg for gravstedets sømmelige vedligeholdelse. Den pågældende har ansvaret for, at de bestemmelser i nærværende vedtægt, som gælder for gravstedet, overholdes.

Det påhviler menighedsrådet at påse og afgøre, om gravstederne på kirkegården vedligeholdes sømmeligt og i overensstemmelse med vedtægtens bestemmelser.

Hvis indehaveren af brugsretten til et gravsted forsømmer sin pligt med hensyn til vedligeholdelsen, kan menighedsrådet tilbyde, at kirkegården overtager vedligeholdelsen mod betaling af den i nærværende vedtægt fastsatte takst.

Hvis vedligeholdelsen ikke overlades til kirkegården, eller den fastsatte betaling herfor ikke erlægges, skal graver / kirkegårdsleder / kirkeværge ved anbefalet brev til indehaveren af brugsretten pålægge denne at opfylde sine forpligtelser vedrørende gravstedet inden en frist på **4 uger**.

Hvis der ved fristens udløb fortsat ikke er draget omsorg for gravstedets vedligeholdelse, kan menighedsrådet lade det rydde som anlagt gravsted og tilplante, tilså eller gruslægge, men gravpladserne i gravstedet må ikke på ny anvendes til begravelse, før den periode, for hvilken brugsretten til gravstedet er erhvervet, er udløbet.

Med skriftligt samtykke fra indehaveren af brugsretten kan gravstedet dog på ny anvendes til begravelse, når fredningstiden fra den senest foretagne begravelse eller urnenedsættelse er udløbet.

Gravsteder, hvori er begravet personer, som har haft særlig betydning for sognet eller egnen, må ikke sløjfes uden Provstiudvalgets godkendelse.

§ 18

Kirkegården har intet ansvar for skader på gravminder, beplantning eller andet på gravstederne, forårsaget af naturbegivenheder eller hærværk og vold.

§ 19

Kirkegården renholder gravsteder for ukrudt efter aftale mod betaling efter reglerne i afsnit D, § 34.

Pligten til vedligeholdelse af et gravsted (§ 35) kan overdrages til kirkegården mod indbetaling til kirkes kapitaler én gang for alle af et beløb, som er fastsat i nærværende vedtægts afsnit D, for vedligeholdelse i et tidsrum svarende til fredningstiden for gravstedet.

Aftaler om alm. vedligeholdelse mod indbetaling af engangsbeløb tegnes altid til fredningsperiodens udløb.

Engangsbeløb for længere perioder end fredningsperioden fastsættes ved aftale, som skal godkendes af Provstiudvalget. Den maksimale længde af en vedligeholdelsesaftale er 60 år.

Det er ikke tilladt menighedsrådsmedlemmer, kirkeværgen, graveren / kirkegårdslederen eller andre ved kirken eller kirkegården ansatte personer at medvirke ved gravsteders vedligeholdelse mod at oppebære eller forvalte renter og/eller hovedstol af en i dette øjemed i et pengeinstitut indsat kapital.

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR KISTEGRAVE

§ 20

Fredningstiden er den tid, hvor en grav skal henligge urørt og ikke må anvendes til nye begravelser, er for kistegrave for voksne 30 år, og kistegrave for børn (indtil 10 års alderen) 20 år.

§ 21

En gravplads for en voksen skal være 1,3 x 2,6 m.

Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 1 m jord over kistelåget.

Kister med dødfødte eller spæde børn kan med kirkeværgens samtykke nedsættes i en allerede benyttet kistegrav indenfor gravstedets fredningsperiode.

§ 22

Anvendes zink- eller egetræskiste, skal brugsretten til gravstedet være erhvervet eller fornyet for et tidsrum svarende til mindst det dobbelte af den normale fredningstid.

Murede grave kan kun tillades indrettet med menighedsrådets samtykke og under forudsætning af Provstiudvalgets godkendelse af såvel planerne som vilkårene for indretning.

§ 23

Flytning af gravsatte kister må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra biskoppen.

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR URNEGRAVE

§ 24

Fredningstiden er den tid, hvor en grav skal henligge urørt og ikke må anvendes til nye begravelser, er for en urnegrav 15 år.

§ 25

Et urnegravsted skal være mindst 1,0 x 1,0 m.

Graven skal være så dyb, at der bliver mindst 0,50 m jord over urnen.

Askeurner kan nedsættes i almindelige gravsteder, uanset om der tidligere er nedsat kister heri. Urner skal nedsættes således, at de forbliver urørt i hele fredningsperioden, også af senere begravelser eller urnenedsættelser i gravstedet.

§ 26

Anvendes en askeurne af materiale, som må antages ikke at gå til grunde i løbet af fredningstiden, skal den godkendes af menighedsrådet, der i sådanne tilfælde kan fastsætte en fredningstid, som er længere end den normale, og en forhøjelse af taksten i forhold hertil.

§ 27

Flytning af gravsatte urner må kun foretages efter forud indhentet tilladelse fra menighedsrådet.

C. ORDENSBESTEMMELSER

§ 28

Kirkegården er åben fra kl. 0 til kl. 24.

Kirkegården er et indviet sted, hvor der skal være orden og fred. Erhvervsmæssigt arbejde på kirkegården og dens gravsteder må kun udføres på hverdage i tiden mellem kl. 7 og kl. 16.

Intet arbejde må udføres på kirkegården og dens gravsteder i gudstjenestetiden.

De kirkegården tilhørende redskaber, som kan benyttes af gravstedsbrugere, skal efter endt brug straks sættes på plads.

Kirkegårdens dige eller hegn og gravstedernes indhegning må ikke gennembrydes.

Kirkegårdens låger skal holdes lukkede.

Hunde skal føres i snor.

Færdsel uden for kirkegårdens gange er ikke tilladt.

Cykling på kirkegården er ikke tilladt.

Kørsel med motorkøretøj på kirkegården må kun foregå i kirkens eller kirkegårdens ærinde eller med menighedsrådets særlige tilladelse.

Nummerpæle på gravstederne er kirkegårdens ejendom og må ikke flyttes eller fjernes.

Pynt på gravsteder skal først og fremmest være fremstillet af materialer fra naturen, dvs. at plasticblomster, havelamper af plastik, legetøj m.m. kan forlanges fjernet.

Graveren /kirkegårdslederen er regulativmæssigt forpligtet til at påtale enhver krænkelse af kirkegårdens orden og fred og til at indberette krænkelse af nærværende ordensbestemmelser til menighedsrådet.

Afbrydning af grene, beskadigelse af hegn og beplantninger, fjernelse af blomster eller planter fra kirkegården eller andres gravsteder, beskadigelse af gravminder og lignende kan medføre erstatningsansvar og eventuelt tillige strafansvar.

Ukrudtbekæmpende kemiske midler må ikke anvendes på kirkegårdsdige, digefod eller på kirkegården - bortset fra de midler, som måtte være særligt godkendt ved Kirkeministeriets cirkulære. Der må ikke anvendes plastic eller lignende materialer som underlag for ralbelægning på gravsteder eller andre arealer.

§ 29

Begravelse og urnesættelse på kirkegården kan finde sted:

A) på alle dage i tiden mellem kl. _____ og kl. _____, dog normalt ikke 1. juledag, Langfredag og 1. påskedag og 1. pinsedag.

eller

B) på alle hverdage i tiden mellem kl. 10 og kl. 14.30.

D. TAKSTER

§ 30-40 vedr. takster fastsættes af Provstiudvalget, og udsendes herfra til menighedsrådene.

For så vidt angår taksten for grandækning i §§ 34-35, fastlægger menighedsrådet hvilke %-satser der anvendes: 60 /80 /100% af taksten for renholdelse/vedligeholdelse.

Vejledende retningslinjer:

Såfremt der anvendes bjergfyv og 5-10 kg gran til grandækningen af kistegravsted med 2 pladser, er taksten 100%.

Såfremt der kun anvendes gran til grandækningen, 6-10 kg pr. kistegravsted med 2 pladser, bruges taksten 80%.

Anvendes under 6 kg gran pr. kistegravsted med 2 pladser, bruges taksten 60%.

Betaling for grandækning udgør 80 % af taksten for renholdelse (§34) eller ren- og vedligeholdelse (§ 35).

For så vidt angår § 39 afgør menighedsrådet om der er mulighed for reservation af gravsteder:

A) mulighed for reservation af gravsted til fremtidig brug

eller

B) **ikke** mulighed for reservation af gravsted til fremtidig brug.

Når en folkekirkepræst påtager sig begravelse / bisættelse af en person, der ikke er medlem af folkekirken, opkræves betaling jf. § 40.

Betaling opkræves også ved begravelse / bisættelse af et medlem af en valgmenighed.

Godkendt af Visby-Villerslev menighedsråd 11. november 2009.

Godkendt af Sydthy provstiudvalg 1. december 2009.

Tillæg til Villerslev kirkegårds vedtægt:

§§ 5, 6, 11, 17 og 19:

Kirkegårdens administration, herunder anvisning af gravsteder, foretages af kirkegårdslederen, jf. Vedtægt for samarbejde om drift af kirkegårde mv., godkendt af Sydthy provsti 4.9.2007.

§ 16:

Ikke-bevaringsværdige gravsten fra hjemfaldne gravsteder kan blive stående på gravstedet ved udløb, med mindre de pårørende forlanger gravstenen fjernet.

Hvor det er hensigtsmæssigt kan hjemfaldne gravsteder udlægges med græs, og gravstenene bliver stående (jf. reguleringsplan, godkendt af Sydthy provsti august 2009).

Når et sådant gravsted på ny tages i brug, kan gravstenen flyttes til kirkegårdens SV-hjørne.

I kirkegårdens SV-hjørne hensættes max. 15 gravsten – når en ny tilføjes, fjernes samtidig en af de andre. Dette foretages af graver /kirkegårdsleder sammen med kirkeværgen.

Bevaringsværdige gravsten registreret ved provstesyn, behandles som foreskrevet i kirkegårdsprotokollen.

Om gravstedstyper:

På Villerslev kirkegård findes flg. gravstedstyper:

- Traditionelle hækomsatte gravsteder til kister
- Hækomsatte gravsteder til urner, forkant af granit (række 11)
- Kistegravsteder, ½ traditionel og ½ plæne (række 12), afgrænsningen mod plæne er en granitkant
- Anonym urneplæne (række 22)

Gravsteder kan anlægges som plænegravsteder, men kun med menighedsrådets godkendelse. Godkendelse er betinget af:

- Gravstedets beliggenhed
- Der skal betales for ren- og vedligeholdelse i en fredningsperiode if. § 35
- Gravmindet skal kunne stå uden anvendelse af bagstøtte

Godkendt af Visby-Villerslev menighedsråd 11. november 2009.

Godkendt af Sydthy provstiudvalg 1. december 2009.